

národní
úložiště
šedé
literatury

Souhrnná závěrečná zpráva z testovacího ročníku animačního programu Josefovské louky všemi smysly 2019

Michálek, Břeněk
2019

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-409494>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Licence Creative Commons Uveďte původ 4.0

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 07.06.2023

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

Souhrnná závěrečná zpráva z testovacího ročníku animačního programu Josefovské louky všemi smysly 2019

1. Úvod

Iniciační ročník pilotního animačního programu pro rodiny a rodinné skupiny, případně menší zájmové skupinky s dětmi proběhl v Ptačím parku Josefovské louky České společnosti ornitologické mezi březnem a říjnem 2019. Účastnilo se ho **56** osob, konkrétně 39 dětí a 17 dospělých v rámci 6 akcí (viz tabulka). Pro tento účel byl využit nově vytvořený animační program *Josefovské louky všemi smysly* (viz příloha), který je koncipován tak, aby odpovídal možnostem ptačího parku. Jeho náplň a principy však lze obměňovat a přizpůsobovat dalším mokřadním lokalitám.

1.	20. 3. 2019	Rodina p. Kollové	5	4
2.	20. 4. 2019	Rodina p. Hamšíkové	2	2
3.	2. 5. 2019 – 3. 5. 2019	Rodinná skupina p. Vlčkové	11	3
4.	12. 6. 2019	Rodinný klub Skřítek	7	2
5.	20. 8. 2019	Rodina Řehounkova	2	3
6.	29. 10. 2019	Přírodovědná rodinná skupina C. Korittové	12	3

2. Poznatky z praxe

1. Stanoviště – vstupní areál a model říční krajiny

Téma: Zadržování vody v krajině

Interaktivní model říční krajiny je poměrně nákladná učební pomůcka. Možnosti jeho pořízení budou pravděpodobně limitované. Je to nejméně „přenosná“ část výukového programu. Avšak názornost a zábavné provedení je zárukou plné pozornosti účastníků a okamžitého chápání principů zadržování vody v krajině. Důležité je umožnit i malým dětem manipulaci vodou a vymýšlení možných způsobů retence vody v krajině. V rámci programu byla tato zastávka zajímavá i pro jedince, kteří nemají tak důvěrný vztah k přírodě.

2. Stanoviště – Stará Metuje

Téma: Ptáci parku

Náplň stanoviště je podmíněna druhovou pestroostí avifauny lokality. Ta se dá ovlivnit vyvěšením hnízdních budek a některými dalšími opatřeními, jako jsou vykopané tůně, anebo, kvantitativním i kvalitativním navýšením počtu bobulonosných keřů. Podmínkou aktivit na tomto stanovišti je přítomnost ornitologa – kroužkovatele s platným průkazem. Děti i rodiče ocení blízká setkání s ptáky, z nichž mnohé mohou v běžném životě poznat jen z literatury či internetu. Důležité je pamatovat na úplně nejmenší děti a přizpůsobit jim pozorování ptáků.

3. Stanoviště – bobři a druhové bohatství

Téma: Krajinní inženýři I

Stanoviště založené na přítomnosti a aktivitě bobra evropského. V dnešní době již není problém taková místa najít, protože bobři se v Česku plošně rozšířili. Problém může nastat ve vyšších polohách, které bobři tolik neobsazují. Bobr je klíčovým druhem v ekosystémech a osvěta o jeho roli je velmi důležitá. Přesto, že pravděpodobnost jeho spatření je nízká a proto při realizaci programu ani pozorován nebyl, účastníci se spokojili s prohlídkou jeho pobytových znaků. Živým elementem, který toto kompenzuje, jsou odchycené vážky a motýli, kteří působí impozantně při blízkém ohledání. Děti ocenily především demonstraci ústního ústrojí obou skupin.

4. Stanoviště – výuková tůň

Téma: Život v tůních

Zde je třeba zvýšené pozornosti, protože riziko pádu do vody je na tomto místě největší. Přesto k namočení dochází, což bylo většinou bráno pozitivně a dotvářelo to zážitkové pojetí programu. Děti i rodiče jsou na tomto stanovišti překvapeni, kolik života tůně ukrývají a velice motivační bývá úspěch v podobě odchyty vzácnějšího druhu hmyzu nebo obojživelníka. V tomto případě se děti o daný organismus zajímají nejvíce a teoreticky tento zájem může vyústit i v celoživotní specializaci.

5. Stanoviště – odpočívadlo u divokých koní

Téma: Krajinní inženýři II

Pro účastníky je tato zastávka vrcholem celé exkurze. Atraktivní koně a velké množství ptáků a dalších organismů dokazuje, jak je pastva velkých kopytníků důležitá v zachování naší biodiverzity. Na tomto místě se také rodiče i děti zbavily předsudků a se zájmem analyzovaly faunu trusu koní. Pro mnohé přiblížení se k polodivokým zvířatům vyžadovalo překonání vlastního strachu.

6. Stanoviště – močál u nové Metuje

Téma: Skrytí obyvatelé mokřadů

I pro terénní biology je večerní nebo noční návštěva mokřadů zážitkem. Všichni bez rozdílu si uvědomí, kolik skrytého života je kolem nás. Pro některé malé děti bylo čekání na první zvuky noci dlouhé a bylo třeba improvizovat s nahrávkami zvuků, příp. hrami. Nutné je pamatovat na teplejší oděv. Organizačně nejnáročnější zastávka, kdy se musí pamatovat na včasné ukončení programu.

Závěr:

Zavedení animačního programu pro rodiny s dětmi *Josefovské louky všemi smysly* se setkalo s pozitivním přijetím. To potvrzují i zprávy od rodičů, ve kterých je zdůrazňován zájem o opakování programu v budoucnosti. Jistou nevýhodou se ukázala proměnlivost v aktivitě života v parku, což se musí řešit improvizací a přípravou těsně před realizací vycházky.

Pozitivní je radostné prožívání náplně programu jak malých dětí, tak těch starších, včetně rodičů. Faktem zůstává, že takto pojatý animační program musí být realizován na kvalitních mokřadních lokalitách.

Obr. 1. Ze stanoviště č. 1. Rodina Řehounek. Foto: Jiří Řehounek

Obr. 2. Ze stanoviště č. 2. Rodinná skupina p. Vlčkové. Foto: B. Michálek

